

ISSN 2308-1988 (Print)

ISSN 2308-2011 (Online)

СТАЛІЙ
РОЗВИТОК
ЕКОНОМІКИ

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
OF ECONOMY

№ 3 (50) 2024

УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

ISSN (PRINT) 2308-1988
ISSN (ONLINE) 2308-2011

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

№ 3 (50) 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Бережнюк Іван Григорович, д.е.н., професор, Університет митної справи та фінансів (за сумісництвом), радник Міністра фінансів України (на громадських засадах)

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА:

Капітанець Світлана Володимирівна, к.пед.н., доцент, завідувач відділу митної та економічної безпеки Науково-дослідного інституту фінансової політики, Державний податковий університет; проректор з міжнародних та регіональних зв'язків, Університет економіки і підприємництва

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЙ:

Доценко Інна Олексіївна, к.е.н., доцент, Хмельницький національний університет

Замазій Оксана Василівна, д.е.н., професор, Хмельницький національний університет

Квасницька Раїса Степанівна, д.е.н., професор, Хмельницький національний університет

Климчук Олександр Васильович, д.е.н., професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Коваленко-Марченкова Євгенія Вікторівна, к.е.н., доцент кафедри, начальник науково-редакційного відділу, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Костецький Ярослав Іванович, д.е.н., доцент, Нововолинський навчально-науковий інститут економіки та менеджменту Західноукраїнського національного університету

Лаврук Віталій Валерійович, д.е.н., професор, ЗВО «Подільський державний університет»

Левченко Наталія Михайлівна, к.е.н., д.держ.упр., професор кафедри, Національний університет «Запорізька політехніка»

Матвійчук Леся Олексіївна, к.е.н., доцент, Хмельницький національний університет

Несторишен Ігор Васильович, к.е.н., доцент, Хмельницький національний університет

Пущентейло Петро Романович, д.е.н., професор, Західноукраїнський національний університет

Руда Тетяна Василівна, к.е.н., с.н.с., доцент кафедри, Університет економіки і підприємництва

Сало Інна Анатоліївна, д.е.н., с.н.с., завідувач відділу ціноутворення та аграрного ринку, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»

Скоробогата Лариса Вікторівна, к.е.н., доцент, завідувач кафедри, Хмельницький національний університет

Федоришина Лариса Миколаївна, д.е.н., професор, проректор з науково-методичної роботи, Університет економіки і підприємництва

Фрадинський Олександр Анатолійович, к.е.н., доцент, с.н.с., завідувач відділу розвитку митної справи Науково-дослідного інституту фінансової політики, Державний податковий університет

Хомюк Наталія Леонідівна, д.е.н., доцент кафедри, Волинський національний університет імені Лесі Українки

Цимбалюк Ірина Олександровна, д.е.н., професор, Волинський національний університет

Велькі Януш, д.е.н., професор, Університет «Опольська політехніка» (м. Ополе, Польща)

Бендаравечіне Ріта, доктор економіки, професор маркетингу, Університет Вітаутаса Великого (м. Каунас, Литва)

«Сталий розвиток економіки» включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (категорія «Б») на підставі Наказу МОН України від 27.04.2023 року № 491 (додаток 3)

Спеціальності: 051 – Економіка; 071 – Облік і оподаткування;
072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; 073 – Менеджмент.

Затверджено відповідно до рішення вченої ради Університету економіки і підприємництва (протокол від 30.09.2024 р. № 2)

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1033 від 28.03.2024 р.

Ідентифікатор медіа: R30-03595

Наукове видання включено до наукометричної бази даних Index Copernicus (Республіка Польща)

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Електронна сторінка видання: www.economdevelopment.in.ua
DOI: 10.32782/2308-1988

UNIVERSITY OF ECONOMICS AND ENTREPRENEURSHIP

ISSN (PRINT) 2308-1988
ISSN (ONLINE) 2308-2011

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ECONOMY

Nº 3 (50) 2024

Helvetica
Publishing House
2024

EDITOR-IN-CHIEF:

Berezniuk Ivan Hryhorovych, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, University of Customs and Finance (concurrently), Advisor to the Minister of Finance of Ukraine (at public meetings)

CO-EDITOR-IN-CHIEF:

Kapitanets Svitlana Volodymyrivna, Candidate of Pedagogical Sciences, Docent, Head of the Department of Customs and Economic Security, Research Institute of Financial Policy, State Tax University; Vice-President for International and Regional Relations, University of Economics and Entrepreneurship

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

Dotsenko Inna Oleksiivna, Candidate of Economic Sciences, Docent, Khmelnytskyi National University

Zamazii Oksana Vasylivna, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Khmelnytskyi National University

Kvasnytska Raisa Stepanivna, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Khmelnytskyi National University

Klymchuk Oleksandr Vasylovych, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Kovalenko-Marchenkova Yevheniia Viktorivna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Head of Scientific and Editorial Division, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

Kostetskyi Yaroslav Ivanovych, Doctor of Economic Sciences, Docent, Novovolynsk Educativne and Research Institute of Economics and Management of West Ukrainian National University

Lavruk Vitalii Valeriiovych, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Higher educational institution "Podillia State University"

Levchenko Nataliia Mykhailivna, Candidate of Economic Sciences, Doctor of Science in Public Administration, Professor at the Department, "Zaporizhzhia Polytechnic" National University

Matviichuk Lesia Oleksiivna, Candidate of Economic Sciences, Docent, Khmelnytskyi National University

Nestoryshen Ihor Vasylovych, Candidate of Economic Sciences, Docent, Khmelnytskyi National University

Putsenteilo Petro Romanovych, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, West Ukrainian National University

Ruda Tetiana Vasylivna, Candidate of Economic Sciences, Senior Research Officer, Associate Professor, University of Economics and Entrepreneurship

Salo Inna Anatoliivna, Doctor of Economic Sciences, Senior Research Officer, Head of the Department of Pricing and Agricultural Market, National Scientific Center "Institute of Agrarian Economics"

Skorobohata Larysa Viktorivna, Candidate of Economic Sciences, Docent, Head of the Department, Khmelnytskyi National University

Fedoryshyna Larysa Mykolaivna, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Vice-President for Research and Methodology, University of Economics and Entrepreneurship

Fradynskyi Oleksandr Anatoliiovych, Candidate of Economic Sciences, Docent, Senior Research Officer, Head of the Customs Development Department of the Research Institute of Financial Policy, State Tax University

Khomiuk Nataliia Leonidivna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Lesya Ukrainka Volyn National University

Tsymbaliuk Iryna Oleksandrivna, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Volyn National University

Velki Yanush, Doctor of Economic Sciences, Full Professor, Opole University of Technology (Opole, Poland)

Bendaravechne Rita, Doctor of Economic Sciences, Professor of Marketing, Vytautas Magnus University (Kaunas, Lithuania)

"Sustainable Development of Economy" is included in the list of scientific professional publications of Ukraine in the field of economic sciences (category "B") on the basis of the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 27.04.2023 No. 491 (Annex 3)

Majors: 051 – Economics; 071 – Accounting and Taxation;
072 – Finance, Banking, Insurance and Stock Market; 073 – Management.

Approved in accordance with the decision of the Academic Council of the University of Economics and Entrepreneurship (Protocol of 30.09.2024 № 2)

Registration of Print Media Entity: Decision of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine:
Decision No. 1033 as of 28.03.2024.

Media ID: R30-03595

The scientific publication is included in the scientometric database Index Copernicus (Republic of Poland)

The articles in the publication are checked for plagiarism using StrikePlagiarism.com software from the Polish company Plagiat.pl.

Website of the publication: www.economdevelopment.in.ua
DOI: 10.32782/2308-1988

Борболюк Євген Анатолійович
асpirант,
Вінницький національний аграрний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5947-3741>

Yevhen Borboliuk
Vinnytsia National Agrarian University

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ГАРАНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

METHODOLOGICAL BASES FOR THE DEVELOPMENT OF FOOD POLICY TO GUARANTEE THE ECONOMIC SECURITY OF THE COUNTRY

Анотація. У статті досліджено методологічні основи розробки продовольчої політики, спрямованої на забезпечення економічної безпеки країни. Проаналізовано основні чинники, що впливають на формування ефективної продовольчої політики, та виявлено критичні проблеми, що стримують її розвиток. Проаналізовано місце продовольчої безпеки у структурі економічної безпеки держави. Досліджено такі методологічні підходи до розробки продовольчої політики, як системний підхід, сценарний підхід, інституційний підхід. Проаналізовано сутність та взаємозв'язок понять «продовольча безпека» та «економічна безпека». Визначено основні етапи формування продовольчої політики, серед яких: всебічний аналіз поточного стану продовольчого ринку, ідентифікація та оцінка потенційних загроз економічній безпеці, а також розробка механізмів реалізації продовольчої політики. Наголошено на необхідності застосування комплексного методологічного підходу, що передбачає удосконалення нормативно-правової бази, запровадження ефективних інструментів державної підтримки аграрного сектору та розвиток ринкової інфраструктури.

Ключові слова: продовольча політика, економічна безпека, продовольча безпека, методологія, державне управління, сільське господарство, аграрний сектор.

Summary. The article examines the methodological foundations for the development of food policy aimed at ensuring the economic security of the country. The main factors influencing the formation of an effective food policy are analyzed, and critical problems that hinder its development are identified. The place of food security in the structure of economic security of the state is analyzed. Such methodological approaches to the development of food policy as the system approach, the scenario approach, and the institutional approach are studied. The essence and relationship of the concepts of «food security» and «economic security» are analyzed. The article defines the main stages of formation of food policy, including: comprehensive analysis of the current state of the food market, identification and assessment of potential threats to economic security, as well as development of mechanisms for implementing food policy. It was emphasized that one of the directions for improving the mechanism of state regulation of national food security is the wide implementation of indicative regulation, which involves the transition from strict directive management to recommendatory, advisory and consultative regulation of this area of the economy based on a set of indicators that must be maintained within certain limits. It is indicated that the methodology for the development of innovations in the food industry, aimed at improving the quality of products, increasing their competitiveness on the market and reducing losses during storage and transportation, is important. Food security occupies a central place in the system of economic security of the state and is an important component of its sovereignty. Technological progress opens up new opportunities for increasing production efficiency and ensuring food security. This includes the development of biotechnology, automation and digitization of the agricultural sector. The need to apply a comprehensive methodological approach, which provides for the improvement of the regulatory framework, the introduction of effective instruments of State support for the agricultural sector and the development of market infrastructure, is emphasized.

Keywords: food policy, economic security, food security, methodology, public administration, agriculture, agricultural sector.

Постановка проблеми. Сучасні виклики в глобальній економіці та змінні геополітичні умови вимагають від держави розробки ефективної про-

довольчої політики, яка не лише забезпечує стабільне постачання продуктів харчування, але й сприяє зміцненню економічної безпеки країни.

Продовольча безпека є критично важливою складовою національної безпеки, оскільки дефіцит або нестабільність у постачанні продуктів харчування можуть призвести до соціальних та економічних потрясінь. Однак, розробка такої політики стикається з низкою методологічних проблем, що включають недостатність системних підходів, обмеженість аналітичних інструментів для прогнозування та оцінки ризиків, а також відсутність інтеграції між різними секторами економіки. Відсутність чітких методологічних основ ускладнює розробку та впровадження ефективних заходів, що мають забезпечити стійкість продовольчих систем у контексті національної економічної безпеки. Таким чином, виникає необхідність у глибокому дослідженні та розробці науково обґрунтованих методологій, що дозволять адекватно реагувати на сучасні виклики і загрози у сфері продовольчої політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні наукові дослідження щодо питання продовольчої політики відбуваються досить активно. Свідченням цього є низка фундаментальних праць, які стосуються безпосередньо стану продовольчої безпеки країни, що визначається переліком існуючих загроз внутрішнього та зовнішнього характеру, а також визначення її сутності. Дослідження проблем розробки продовольчої політики для гарантування економічної безпеки країни відображені у працях провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема: О. Бородіної [1], М. Гладій, Ю. Лузан [2], І. Дроздяк [3], А. Мостової [4], В. Немченко [5], Ж. Сідневої [6], І. Тернавської [7], І. Томашук [8], О. Хасецької [9], О. Timchenko, T. Zakharova [12], Г. Прунцевої [13] та інших.

Наукові здобутки вказаних дослідників розкривають різносторонні вектори формування продовольчої політики держави, проте методологічні основи розробки продовольчої політики для гарантування економічної безпеки країни в сучасних умовах потребують більш глибокого вивчення.

Мета статті полягає у дослідженні методологічних основ розробки продовольчої політики, спрямованої на забезпечення економічної безпеки країни. Стаття націлена на виявлення ключових чинників, що впливають на формування та реалізацію ефективної продовольчої політики, а також на розробку науково обґрунтованих рекомендацій щодо зміцнення економічної стабільності через стратегії продовольчої безпеки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Забезпечення продовольчої безпеки є одним із ключових пріоритетів державної політики будь-якої країни. Від ефективності функціонування продовольчого ринку та стабільності постачання якісних продуктів харчування населенню зна-

ченою мірою залежить економічна безпека держави. Тому розробка дієвої продовольчої політики, спрямованої на мінімізацію загроз у цій сфері, має важливе стратегічне значення.

Методологічні основи розробки продовольчої політики відіграють ключову роль у забезпеченні продовольчої безпеки, сталого розвитку аграрного сектору та задоволенні потреб населення (табл. 1).

В цілому, методологічні основи є критично важливими для забезпечення ефективної, гнучкої та науково обґрунтованої продовольчої політики, що сприяє продовольчій безпеці та сталому розвитку суспільства.

Першочерговим завданням при формуванні продовольчої політики є всебічний аналіз поточного стану продовольчого ринку країни. Це передбачає оцінку обсягів виробництва, імпорту та споживання основних продуктів харчування, визначення рівня самозабезпеченості країни продовольством, а також аналіз цінової ситуації на продовольчому ринку [1]. Така діагностика дозволяє виявити ключові проблеми та диспропорції, що становлять загрози для економічної безпеки.

Наступним важливим кроком є ідентифікація та оцінка потенційних загроз економічній безпеці, пов'язаних із функціонуванням продовольчого ринку. Це, зокрема, ризики, зумовлені надмірною залежністю від імпорту продовольства, коливанням цін на продукти харчування та їх вплив на добробут населення, а також загрози продовольчій безпеці у випадку виникнення надзвичайних ситуацій [3]. Комплексна оцінка таких загроз дозволяє визначити пріоритетні напрями державної політики.

Заключним етапом є розробка дієвих механізмів реалізації продовольчої політики, спрямованих на досягнення визначених стратегічних пріоритетів. Це передбачає уdosконалення нормативно-правової бази у сфері забезпечення продовольчої безпеки, запровадження ефективних інструментів державної підтримки аграрного сектору, а також розвиток ринкової інфраструктури та логістичних систем у продовольчій сфері [10]. Застосування комплексного методологічного підходу до розробки продовольчої політики дозволяє сформувати ефективну державну стратегію [11], спрямовану на мінімізацію загроз економічній безпеці країни у продовольчій сфері та забезпечення стабільного постачання якісних продуктів харчування населенню.

Основним напрямом ефективної політики формування продовольчої безпеки є забезпечення населення продовольством на такому рівні, який гарантує якісні умови життя та життєдіяльності суспільства, а також сприяє стійкому суспільному відтворенню на основі розширеного виробництва [4; 5]. Відтак, обов'язком держави є створення

Таблиця 1 – Основні методологічні основи розробки продовольчої політики

№	Назва	Сутнісна характеристика
1	Системний підхід	Методологія дозволяє забезпечити комплексний підхід до розробки продовольчої політики, враховуючи всі аспекти продовольчого ланцюга – від виробництва до споживання. Це включає врахування економічних, соціальних, екологічних та технологічних факторів.
2	Наукова обґрунтованість	Методологічні основи дозволяють застосовувати наукові підходи та дані для прогнозування і планування. Це забезпечує розробку політики, яка базується на актуальних дослідженнях та перевірених даних, що підвищує її ефективність.
3	Гнучкість та адаптивність	Використання чіткої методології дозволяє швидко адаптувати політику до змінних умов, таких як кліматичні зміни, економічні кризи чи соціальні потрясіння. Це забезпечує стійкість продовольчих систем.
4	Інтеграція інтересів зацікавлених сторін	Методологічний підхід сприяє включенням різних зацікавлених сторін – виробників, споживачів, науковців, державних органів та міжнародних організацій. Це дозволяє врахувати різноманітні інтереси та забезпечити більшу згуртованість і підтримку політики.
5	Моніторинг та оцінка	Чітка методологія дозволяє встановити критерії для моніторингу та оцінки ефективності продовольчої політики. Це дозволяє своєчасно виявляти недоліки і коригувати стратегії для досягнення кращих результатів.
6	Сталий розвиток	Методологічні основи сприяють розробці політики, яка враховує довгострокові цілі сталого розвитку, такі як збереження природних ресурсів, зменшення викидів парникових газів та підвищення добробуту населення.

Джерело: сформовано за результатами дослідження

дієвої системи, що забезпечує кожного громадянина доступом до якісних та безпечних продуктів харчування.

Пріоритетом державної політики має бути встановлення та підтримка високих соціальних стандартів життя населення. Враховуючи те, що за останні роки заробітна плата втратила свою стимулюючу функцію у відтворювальних процесах, обґрунтування розміру мінімальної зарплати з урахуванням рівня харчування населення може стати тим поворотним пунктом, здатним відновити стимулюючу роль зарплати [9]. Адже, враховуючи умови харчування населення як основу, це забезпечить не лише високу якість трудових ресурсів, але й загальне здоров'я нації.

Враховуючи те, що близько 30% громадян України перебувають за межею малозабезпеченості (за сукупним місячним доходом із розрахунку на душу населення), професор Дроздяк І. називає щонайменше два ключові дестабілізуючі фактори формування продовольчої безпеки, а саме [3]:

1) нарastaюче згортання масштабів агропромислового комплексу і зменшення обсягів виробленої продукції, зниження ефективності її виробництва;

2) значне скорочення реальних доходів населення і доступності для нього харчових продуктів.

На сучасному етапі глобальна продовольча безпека стикається з серйозними загрозами. Воєнні дії РФ на території України вкрай негативно впливають на функціонування продовольчих систем, що проявляється у таких наслідках:

1) порушення цілісних ланцюгів постачання сільськогосподарської продукції та харчових про-

дуктів, включаючи первинне виробництво, переробку, розподіл, споживання і утилізацію, а також діяльності зі створення доданої вартості в агропромисловому комплексі (АПК);

2) злив посівної кампанії, що є особливо загрозливим на тлі високих світових цін на газ і, відповідно, на мінеральні добрива. Активні бойові дії відбуваються в регіонах, де вирощується значна частина пшениці (Харківська, Одеська, Запорізька області), що призведе до зниження врожайності, зборів і експорту зернових;

3) ускладнення експорту української продукції на зовнішні ринки через блокування портів України з боку РФ, що негативно вплине насамперед на країни, які залежать від імпорту харчової продукції, оскільки 60% української сільськогосподарської продукції експортується морем.

Наслідки призведуть до виникнення серйозних загроз глобальній продовольчій безпеці:

1) подальшого підвищення світових цін на продовольство (згідно з прогнозом ФАО від 11.03.2022, через війну в Україні світові ціни на продукти харчування та корми можуть зрости на 20%);

2) глобального страйка інфляції, якою передусім буде вражено країни з малорозвиненою нестабільною економікою на Близькому Сході та у Північній Африці.

В цьому контексті логічно стверджувати, що продовольчу безпеку варто розглядати насамперед як складову економічної безпеки, оскільки остання відображає внутрішні можливості країни та визначає стратегічні альтернативи соціально-економічного зростання, необхідні для забезпе-

чення суспільного добробуту в умовах ринкових відносин. Продовольча безпека держави передбачає рівень забезпеченості населення екологічно чистими та корисними для здоров'я продуктами харчування вітчизняного виробництва, відповідно до науково обґрунтованих норм та доступних цін, при одночасному збереженні та покращенні довкілля. Продукти харчування відіграють особливу роль у життедіяльності людини. Експерти вважають, що продовольча проблема може перерости у глибоку міжнародну кризу протягом життя сучасного покоління.

Доступність продуктів харчування виявляється у трьох формах: фізична доступність передбачає наявність життєво необхідних продуктів на споживчому ринку, економічна доступність означає фінансову можливість їх придбати, а соціальна доступність передбачає мінімальну диференціацію у споживанні основних груп продуктів серед різних верств населення [8]. На рис. 1 представлена місце продовольчої безпеки в структурі економічної безпеки держави.

Продовольча безпека, в першу чергу, безпосередньо пов'язана з соціальною безпекою і явищами в суспільстві, які характеризуються такими категоріями, як соціальна напруженість, «... це стан, за якого на безпеку суспільства спрямлює вплив сукупність загроз, а відповідні заходи з боку органів державного управління не вживаються через відсутність необхідних ресурсів або внаслідок грубих прорахунків при розробці та втіленні в життя політики національної безпеки, або

небажання своєчасно врахувати наявний потенціал громадського суспільства».

Якість наявних продуктів харчування характеризують дві наступні складові продовольчої безпеки – повноцінність і безпечність для здоров'я. Повноцінність харчування має комплексний характер і передбачає збалансованість раціону людини за показниками енергетичної цінності, поживності та забезпечення організму необхідними вітамінами та мікро- і макроелементами у межах встановлених раціональних норм.

Відповідно, навіть при достатньому обсязі харчування із допустимою енергетичною цінністю великі групи населення можуть не доотримувати з їїєю низку життєвонеобхідних речовин, що, у свою чергу, призводить до формування явища так званого «прихованого голоду», яка характерна, зокрема, і для України.

Продовольча безпека держави гарантується сукупністю економічних і соціальних умов, які забезпечують розвиток не тільки сільського господарства і продовольчого комплексу, але і стабільність усієї економіки. Відповідно до цього, вона передбачає реалізацію ряду заходів (рис. 2).

Сьогодні об'єктивно необхідними є три основних напрямки державної політики України в напрямку забезпечення розвитку продовольчої безпеки держави:

- 1) досягнення повної продовольчої самозабезпеченості у виробництві так званих «стратегічних сільгосптоварів» (пшениця, ячмінь, олійні, м'ясо, молочні продукти) з наступним перетворенням

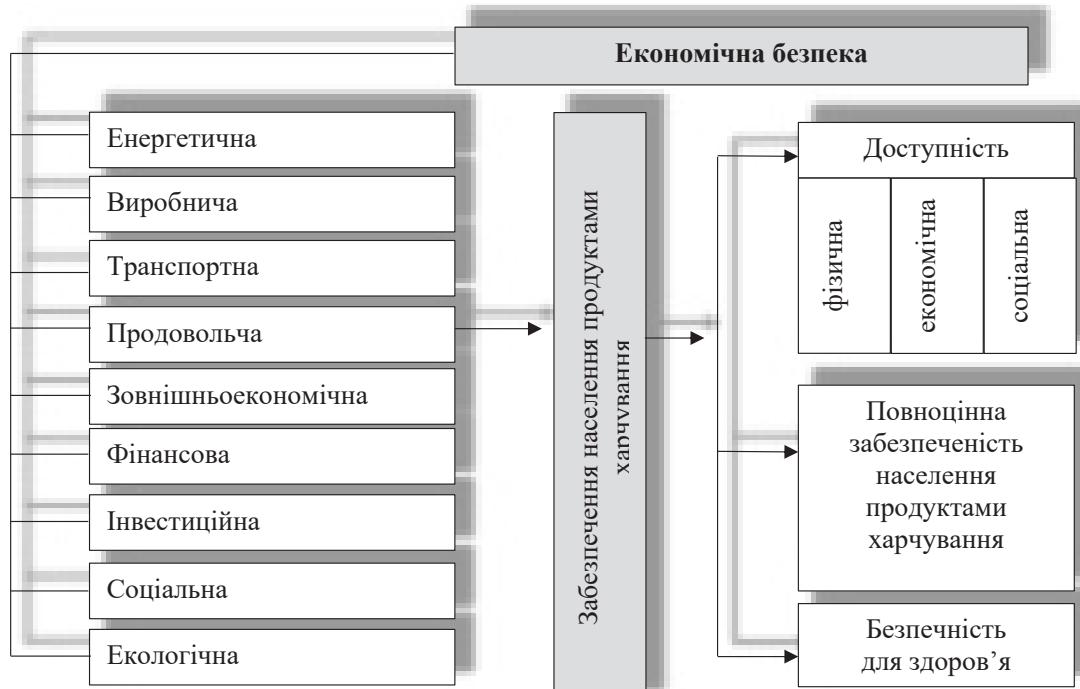

Рисунок 1 – Місце продовольчої безпеки у структурі економічної безпеки держави

Джерело: побудовано на основі [3–5]

України у великого регіонального експортера даної продукції;

2)формування сильного промислового комплексу, стійкого до зовнішніх і внутрішніх загроз, заснованого на збалансованому розвитку всіх регіонів країни;

3)формування зовнішньоторговельних умов забезпечення продовольчої безпеки.

Продовольча безпека займає центральне місце у системі економічної безпеки держави і є важливою складовою її суверенітету. Одним із напрямів удосконалення механізму державного регулювання національної продовольчої безпеки є широке впровадження індикативного регулювання, яке передбачає перехід від жорсткого директивного управління до рекомендаційного, дорадчого та консультативного регулювання цієї сфери економіки на основі набору індикаторів, що мають підтримуватися в певних межах.

Для забезпечення достатнього рівня продовольчої безпеки України необхідна державна підтримка у формуванні та розвитку інфраструктури агропродовольчого ринку, основою якої є товарні біржі, сільські заготівельні пункти, гуртові й роздрібні ринки, аукціони худоби, інформаційно-маркетингова мережа та державна система моніторингу [13].

Питання продовольчої політики та економічної безпеки є актуальними для будь-якої країни, особливо в умовах глобальних викликів, таких як зміни клімату, зростання населення та геопо-

літичні напруження. Забезпечення стабільного постачання продовольства є одним з ключових аспектів економічної безпеки. Існують методологічні підходи до розробки продовольчої політики, які наведені у табл. 2.

Основні напрями продовольчої політики:

1)підтримка сільського господарства, адже розвиток сільського господарства є ключовим напрямом забезпечення продовольчої безпеки. Це включає стимулювання виробництва, модернізацію технологій, розвиток інфраструктури та підтримку малих та середніх фермерів. За даними ФАО, у 2022 році світове виробництво зернових культур склало 2,8 млрд тонн, що на 1,7% менше, ніж у попередньому році, через несприятливі погодні умови та геополітичні кризи.

2)регулювання ринку, адже ефективне регулювання ринку продовольства дозволяє уникнути надмірних коливань цін та забезпечити стабільність постачання. Це включає створення стратегічних запасів, контроль за якістю продуктів та підтримку конкуренції. За даними Світового банку, у 2023 році глобальні ціни на продукти харчування зросли на 10% порівняно з попереднім роком, що стало наслідком інфляції та порушень ланцюгів постачання.

3)соціальні програми, адже соціальні програми спрямовані на підтримку найбільш уразливих верств населення. Це включає програми продовольчої допомоги, субсидії на продукти

- 1.** Досягнення раціональної зайнятості населення, соціальної політика, спрямованої на подолання бідності та нерівності у доступу до основних продуктів харчування.
- 2.** Впровадження комплексних стратегій розвитку продовольчого сектору економіки з метою нарощення виробництва продуктів харчування та підвищення його ефективності.
- 3.** Проведення ефективної продовольчої політики, створення економічних передумов забезпечення стабільних способів господарювання.
- 4.** Поставка продовольства для забезпечення потреб населення, гарантія безпеки продуктів харчування.
- 5.** Здійснення активної зовнішньоекономічної діяльності, оптимізація експортно-імпортних операцій.
- 6.** Удосконалення механізму реагування за надзвичайних ситуацій на продовольчому ринку.

Рисунок 2 – Основні економічні заходи забезпечення розвитку продовольчої безпеки держави

Джерело: складено автором на основі [7]

Таблиця 2 – Методологічні підходи до розробки продовольчої політики

№	Підходи до розробки продовольчої політики	Основна характеристика
1	Системний підхід	Дозволяє розглядати продовольчу безпеку як частину більш широкої економічної системи, враховуючи взаємозв'язки між різними елементами. Це передбачає аналіз ланцюгів постачання, виробництва, транспортування та споживання продуктів харчування.
2	Сценарний підхід	Включає розробку та аналіз можливих сценаріїв розвитку ситуації. Це дозволяє передбачати можливі ризики та розробляти стратегії для їх мінімізації. Важливо враховувати як позитивні, так і негативні сценарії розвитку подій.
3	Інституційний підхід	Акцентує увагу на ролі різних організацій та установ у забезпеченні продовольчої безпеки. Це включає як державні, так і приватні структури, а також міжнародні організації. Важливо враховувати взаємодію між цими структурами для ефективної реалізації продовольчої політики.

Джерело: побудовано на основі [1]

харчування та освітні програми з правильного харчування. Наприклад, у 2021 році близько 828 мільйонів людей у світі стикалися з проблемою хронічного голоду, що становить близько 10% світового населення.

Крім того, зміни клімату є одним із головних викликів для продовольчої безпеки. Це вимагає адаптації сільськогосподарських технологій, розвитку систем зрошення та захисту від стихійних лих. За прогнозами Міжнародної організації праці (МОП), до 2050 року зміни клімату можуть привести до зниження врожайності основних культур на 10–25%.

Урбанізація впливає на структуру споживання продовольства та вимагає адаптації систем постачання для забезпечення міських районів продуктами харчування. За даними ООН, у 2022 році міське населення світу складало 56%, і цей показник продовжує зростати.

Сьогодні технологічний прогрес відкриває нові можливості для підвищення ефективності виробництва та забезпечення продовольчої безпеки. Це включає розвиток біотехнологій, автоматизацію та цифровізацію аграрного сектору. За даними наукових досліджень, використання технологій точного землеробства дозволяє збільшити врожайність на 10–20% та знизити використання ресурсів на 15–30%.

Продовольча безпека є однією з найважливіших складових економічної безпеки країни. Для гарантування стабільного постачання населення продуктами харчування та забезпечення його відмінного фізичного стану, необхідно вдосконалювати методологію розробки продовольчої політики.

Однією з ключових методологічних основ є аналіз стану ринку продуктів харчування та визначення потреб населення в різних категоріях продуктів. Це дозволяє розробляти програми під-

тримки аграрного сектору, сприяти збільшенню виробництва продукції та забезпечити наявність необхідних запасів [6]. Ще однією важливою методологічною основою є розроблення ефективної системи контролю за якістю та безпечністю харчових продуктів. Це включає в себе контроль якості сировини, виробництва, зберігання та транспортування продукції, а також контроль за дотриманням санітарних норм і правил.

Додатковою методологічною основою є розвиток програм підтримки сільськогосподарського виробництва, включаючи надання субсидій фермерам, впровадження новітніх технологій та підвищення кваліфікації працівників сільського господарства [7]. Не менш важливою є методологія розвитку інновацій у галузі продовольчої промисловості, спрямованих на підвищення якості продукції, збільшення її конкурентоспроможності на ринку та зменшення втрат під час зберігання та транспортування.

Отже, застосування вищезазначених методологічних підходів у розробці продовольчої політики допоможе гарантувати економічну безпеку країни шляхом забезпечення стійкості аграрного сектору, надійного постачання продуктами харчування та покращення якості життя громадян.

Висновки. Розробка ефективної продовольчої політики є ключовим елементом забезпечення економічної безпеки країни. Це вимагає комплексного підходу, врахування різноманітних факторів та викликів, а також активної взаємодії між різними учасниками процесу. Тільки за таких умов можна досягти стійкої та ефективної системи продовольчої безпеки.

Для зміцнення економічної безпеки країни необхідно розробити комплексний підхід до продовольчої політики, який включає системне планування, використання сучасних аналітичних інструментів, інтеграцію між різними секторами

економіки та впровадження науково обґрунтованих рекомендацій. Методологічні основи гарантування економічної безпеки країни мають вирішальне значення для забезпечення стабільного розвитку, захисту національних інтересів та підтримки стійкості економічної системи. Методологія дозволяє ідентифікувати та аналізувати внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці, такі як економічні кризи, політична нестабільність, природні катастрофи тощо. Завдяки використанню наукових підходів можна створювати довгострокові прогнози економічного розвитку та виявляти потенційні проблеми на ранніх ста-

діях. Чіткі методологічні підходи допомагають у створенні ефективних стратегій для забезпечення економічної стабільності, підтримки конкурентоспроможності національної економіки та зменшення залежності від зовнішніх факторів. Методологія дозволяє адаптувати стратегії у відповідь на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. В цілому, методологічні основи гарантування економічної безпеки країни є критично важливими для забезпечення стабільного економічного розвитку, ефективного управління ризиками та збереження національних інтересів в умовах глобальних викликів та змін.

Список використаних джерел:

1. Бородіна О.М. Забезпечення сільського розвитку життя: європейська політика, орієнтири для України. *Економіка АПК*. 2020. № 2. С. 20–33.
2. Гладій М.В., Лузан Ю.Я. Аграрні трансформації та селянські господарства в системі продовольчої безпеки України. *Економіка АПК*. 2020. № 5. С. 6–21.
3. Дроздяк І. Продовольча безпека України: проблеми і перспективи. *Аграрна економіка*. 2014. Т. 7. № 1–2. С. 16–22.
4. Мостова А.Д. Сучасний стан продовольчої безпеки України та методичні підходи до його оцінки. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 43. С. 59–68.
5. Немченко В.В. Продовольча безпека України. *Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: економічні науки*. 2012. № 4(70). Т. 2. С. 179–183.
6. Сіднєва Ж.К. Продовольча безпека як складова економічної безпеки України. *Економіка і фінанси*. 2014. Том 1. С. 215–224.
7. Тернавська І.Б. Дефініція категорії продовольчої безпеки та її еволюція. *Економіка та держава*. 2015. № 7. С. 44–48.
8. Томашук І.В., Борбонюк Є.А. Значення аграрного сектора економіки у забезпеченії продовольчої безпеки України. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-26>
9. Хаєцька О.П., Лояніч В.О. Забезпечення продовольчої безпеки України в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2023. № 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.6.47>
10. Tomashuk I. V., Tomashuk I. O. Enterprise development strategy: innovation and internal flexibility. *Colloquium-journal*. 2021. № 3 (90). Vol. 4. P. 51–66. DOI: <https://doi.org/10.24412/2520-2480-2021-390-50-64>
11. Tomashuk I. Development of entrepreneurship in Ukraine in the conditions of European integration. *Green, Blue & Digital Economy Journal*. 2022. № 2. Vol. 3. P. 36–48 DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2022-2-5>
12. Tomashuk I., Timhenko O., Zakharova T. Agricultural enterprise development strategy and its efficiency in the modern economic conditions. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. № 2. P. 265–281. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-2-265-281>
13. Прунцева Г.О. Методологічні засади оцінки системи продовольчої безпеки. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 151–154. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.6.151>

References:

1. Borodina O. M. (2020) Zabezpechennia silskoho rozvitu zhyttia: yevropeiska polityka, oriientyry dlia Ukrayny [Ensuring Rural Development: European Policy, Guidelines for Ukraine]. *Ekonomika APK – Economics of the Agro-Industrial Complex*, vol. 2, pp. 20–33. (in Ukrainian)
2. Hladiy M. V., Luzan Yu. Ya. (2020) Ahrarni transformatsii ta selianski hospodarstva v systemi prodovolchoi bezpекy Ukrayny [Agrarian Transformations and Peasant Farms in the Food Security System of Ukraine]. *Ekonomika APK – Economics of the Agro-Industrial Complex*, vol. 5, pp. 6–21. (in Ukrainian)
3. Drozdniak I. (2014) Provolcha bezpeka Ukrayny: problemy i perspektyvy [Food Security of Ukraine: Problems and Prospects]. *Ahrarna ekonomika – Agrarian Economics*, vol. 7 (1-2), pp. 16–22. (in Ukrainian)
4. Mostova A. D. (2019) Suchasnyi stan prodovolchoi bezpекy Ukrayny ta metodychni pidkhody do yoho otsinky [The Current State of Food Security in Ukraine and Methodological Approaches to Its Assessment]. *Prychornomorski ekonomichni studii – Black Sea Economic Studies*, vol. 43, pp. 59–68. (in Ukrainian)
5. Nemchenko V. V. (2012) Provolcha bezpeka Ukrayny [Food security of Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats VNAU. Seriia: ekonomiczni nauky – Collection of Scientific Works of VNAU. Series: Economic Sciences*, vol. 4(70), pp. 179–183. (in Ukrainian)
6. Sidniewa Zh. K. (2014) Provolcha bezpека yak skladova ekonomichnoi bezpекy Ukrayny [Food Security as a Component of Ukraine's Economic Security]. *Ekonomika i finansy – Economics and Finance*, vol. 1, pp. 215–224. (in Ukrainian)

7. Ternavská I. B. (2015) Definitiia katehorii provolcha bezpeka ta yii evoliutsiiia [Definition of the category food security and its evolution]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, vol. 7, pp. 44–48. (in Ukrainian)
8. Tomashuk I.V., Borboliuk Ye.A. (2023). Znachennia agrarnoho sektora ekonomiky u zabezpechenni provolchoi bezpeky Ukrayny [The importance of the agrarian sector of the economy in ensuring the food security of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo - Economy and Society*, vol. 58, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-26>. (in Ukrainian)
9. Khaietska O.P., Loyanich V.O. (2023). Zabezpechennia provolchoi bezpeky Ukrayny v umovakh viiny [Ensuring Ukraine's food security during the war]. *Efektyvna ekonomika – Efficient Economy*, vol. 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.6.47>. (in Ukrainian)
10. Tomashuk I.V., Tomashuk I.O. (2021). Enterprise development strategy: innovation and internal flexibility. *Colloquium-journal*, vol. 4, 3 (90), pp. 51–66. DOI: <https://doi.org/10.24412/2520-2480-2021-390-50-64>
11. Tomashuk I. (2022). Development of entrepreneurship in Ukraine in the conditions of European integration. *Green, Blue & Digital Economy Journal*, vol. 3, 2, pp. 36–48 DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2022-2-5>
12. Tomashuk I., Timchenko O., Zakharova T. (2024). Agricultural enterprise development strategy and its efficiency in the modern economic conditions. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 10, 2, pp. 265–281. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-2-265-281>
13. Pruntseva G. (2020). Metodolohichni zasady otsinky sistemy prodovolchoi bezpeky [The methodological framework for the assessment of food security system]. *Ekonomika ta derzhava - Economy and the State*, vol. 6, pp. 151–154. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.6.151> (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 08.07.2024

ЗМІСТ

Петриняк У. Я., Івахів Ю. В. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БІЗНЕС-СТРУКТУР НА ОСНОВІ КРЕАТИВНОСТІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ.....	5
Яцкевич І. В. ФОРМУВАННЯ SMM-СТРАТЕГІЇ З ПРОСУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	10
Кучеренко Т. Є., Олянднічук Н. В., Крачок Л. І. БУХГАЛТЕРСЬКА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА: ЗМІСТ І СТРУКТУРА.....	15
Мартиняк І. О., Бакушевич І. В. ГІБРИДНІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	21
Гладченко Л. П., Славкова А. А. ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	27
Tetiana Basiuk INTEGRATION OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY INTO THE CONTROLLING SYSTEM.....	37
Бурдяк М. І. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ОБЧИСЛЕНИЬ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	42
Борболяк Є. А. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ГАРАНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ.....	48
Lilia Bublyk ANALYSIS OF THE MAIN INDICATORS OF THE FUNCTIONING OF THE SUBSIDIARY IN UKRAINE DURING THE WAR.....	56
Кобеля-Звір М. Я. ГРАНТОЗНАВСТВО ЯК ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ ПРО ГРАНТИ.....	62
Руденко Є. Г., Шапран О. О., Махно Є. П. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ.....	69
Шевердін О. О. ОЦІНКА ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА СТАЛІСТЬ ТА СТАБІЛЬНІСТЬ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ.....	73
Вдовин М. Л., Сухович Х. В. НАСЛІДКИ ВПЛИВУ COVID-19 НА ДОБРОБУТ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	81
Садченко О. В. КОНВЕРГЕНЦІЯ МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМНИЦТВА ОРГАНІЧНИХ ДОБРИВ.....	87

Кишакевич Б. Ю., Наствошин С. Є., Зварич Б. Я., Волинський О. Ю. БІЗНЕС-МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОЇ АВТОНОМНОЇ ГЕНЕРАЦІЇ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ	94
Мулик Т. О., Іщенко Я. П. ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЛІСОВІЙ ГАЛУЗІ НА СИСТЕМУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	100
Kateryna Hnedina, Anastasiia Soroka, Sergei Mazur ECO-TRANSFORMATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AS A PREREQUISITE FOR SUSTAINABLE RECOVERY OF UKRAINIAN REGIONS.....	108
Ільчук М. М., Свіноус І. В., Томашевська О. А. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	115
Присяжнюк Н. М., Ланченко О. В. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	123
Ібатуллін І. І., Федорук Ю. В., Федорук Н. М., Покотило І. А. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНІ В УКРАЇНІ.....	129
Паласевич М. Б., Лучаківський А. О. ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛОВАННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІКИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	136
Нечипорук Л. В. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ.....	141
Пашко П. В., Пашко Д. В., Мирошніченко Г. Б., Штик Ю. В. ЩОДО НАПРЯМКІВ УДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА МЕХАНІЗМІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МИТНОЇ СПРАВИ.....	146
Anna Flehantova, Daria Romaniukha CORRELATION AND REGRESSION ANALYSIS OF THE IMPACT OF ECONOMIC GLOBALIZATION ON THE DEVELOPMENT OF NATIONAL MARKETS.....	156
Leonid Taraniuk, Renata Korsakiene, Karina Taraniuk, Oleksii Demikhov FOREIGN INVESTMENT IN THE SYSTEM OF MOVEMENT TOWARDS SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY.....	167
Svitlana Tarasenko, Wojciech Duranowski, Artem Bilovol, Zbigniew Dabrowski DIRECTIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IMPLEMENTATION AT ECONOMY OF UKRAINE AND POLAND.....	172
Чуб П. М., Примостка О. О., Пащенко А. В. ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ В БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ: КОНСАЛТИНГОВИЙ АСПЕКТ.....	180
Olena Druhova, Viktoriia Rudenko, Cong Xinpeng, He Yan SYNERGY OF ORGANIZATIONAL STRUCTURE AND ANTI-CRISIS STRATEGIES IN ENSURING ENTERPRISE STABILITY.....	187

Скорик М. О. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	195
Літвак О. А. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ ТА МАРКУВАННЯ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	203
Степанова К. В., Мурашко І. С. СТРАТЕГІЧНИЙ МАРКЕТИНГ В ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ У ВОєННИХ ТА ПІСЛЯВОєNНИХ УМОВАХ.....	211
Сахман О. І. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ В КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ГРОМАДЯН.....	217
Пашко П. В., Штик Ю. В., Мирошніченко Г. Б. УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЄКТАМИ МИТНО-БРОКЕРСЬКИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	223
Котковський В. Р., Самородов Б. В., Чхеайло А. А. УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ: МОТИВАЦІЯ, ШЛЯХИ І СПОСОБИ ЕФЕКТИВНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....	228
Лиска П. О. РОЗВИТОК ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ВІДПОВІДALНІСТЮ.....	236
Лугош Л. М. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ РЕГІОНУ ТА МЕХАНІЗМИ її ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	244
Юрганов М. Д., Смрковська В. Ю. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ГНУЧКОГО УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ ПРОЕКТНО-ОРІєNТОВАНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	249
Скиба О. О. ІНСТИТУЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ДЕРЖАВИ ЯК ФАКТОР її СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	256
Корольова О. І., Баблюк А. В. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	262
Lilia Bublyk, Myroslava Hava THE MECHANISM OF MANAGING CHANGES IN CONSUMER MARKET OF UKRAINE CAUSED BY THE WAR (ON EXAMPLE ACTIVITIES OF SE "ADIDAS-UKRAINE").....	266
Гурочкина В. В., Браунагель А. В. СОЦІАЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ VS РИНОК ПРАЦІ ТА ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ УКРАЇНИ.....	271
Заворітній М. В. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	283

Корнійчук Т. А., Луцій І. О.	290
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	
Посаднєва О. М., Березинська М. О.	296
ВПЛИВ ГАРАНТОВАНОГО ДЕРЖАВОЮ БОРГУ НА ПРОГНОЗНІ ПОКАЗНИКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ.....	
Артімонова І. В., Киришун Д. В.	304
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЕВОЛЮЦІЇ ПОНЯТТЯ «ДОСТУПНІСТЬ ПРОДОВОЛЬСТВА» В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ.....	
Natalia Bobro	311
THE IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION IN UNIVERSITIES ON GLOBAL ECONOMIC DEVELOPMENT.....	
Бондар А. В.	316
КРЕАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧASNІЙ СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ.....	
Бурбело Н. О.	323
СУЧASNІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ: ДИНАМІКА РИНКУ ЄВРОПИ ТА УКРАЇНИ.....	
Дашко І. М., Михайліченко Л. В.	328
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	
Колесник М. В., Созинова І. В., Василевський В. О.	336
КОМУНІКАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ЗБУТОВОЇ СТРАТЕГІЇ ЯК ХОЛІСТИЧНА ВЛАСТИВІСТЬ РОЗВИТКУ СУЧASNІХ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ	
Крамаренко К. М., Вінниченко О. В.	344
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	
Фісуненко П. А., Подрез В. С., Спиридоненков В. А.	350
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ ДЕВЕЛОПЕРСЬКИХ КОМПАНІЙ	
Альбещенко О. С., Вейц А. М.	358
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ.....	
Нечитайло В. В.	365
ДІЯЛЬНІСТЬ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	
Тищенко Д. С.	371
ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ ЗСП.....	
Тітов В. В.	378
ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ: ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ, ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ НИМИ У ПРОМИСЛОВОМУ МАРКЕТИНГУ.....	
Філіна С. В., Крутъко О. І., Кужель О. В.	382
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	

Антонюк О. І.

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА КРЕДИТУВАННЯ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ
В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ.....**386**

Боженко В. В., Пахненко О. М., Койбічук В. В., Яровенко Г. М.

РОЗСЛІДУВАННЯ ФІНАНСОВИХ КІБЕРЗЛОЧИНІВ
ТА ЦИФРОВА КРИМІНАЛІСТИКА У ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ ЄС.....**393**

Демченко О. В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ДИСПРОПОРЦІЙ
В АГРОСЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....**400**

Кузьома В. В.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИРКУЛЯРНИХ МОДЕЛЕЙ
В АГРОПРОДОВОЛЬЧОМУ БІЗНЕСІ: МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.....**406**

Мельник Б. І.

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЙ ЛОГІСТИКИ
У МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ.....**414**

Сидоров О. А.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ТИПОЛОГІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН.....**421**

Фоменко О. О.

СУБСИДУВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ НАСЕЛЕННЮ:
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ.....**427**

Хахалєв Д. О.

МОДЕЛІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА
В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА.....**432**

Шалений В. А., Зеленяк В. В., Кайтанський І. С.

РОЗВИТОК СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
МАРКЕТИНГОВО-ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА.....**438**

Благун І. С., Кукурудз Р. С.

АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН МІЖ ПІДПРИЄМСТВАМИ.....**445**

Нечаєва І. А., Панкова А. Ю.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: ІНТЕГРАЦІЯ
СУЧASNІХ ПІДХОДІВ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПРИНЦИПІВ VUCA-СВІТУ.....**452**

Чигрінов В. В.

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ПРИМІСЬКИХ ПАСАЖИРСЬКИХ
ПЕРЕВЕЗЕНЬ РЕГІОНАЛЬНОЇ ФІЛІЇ АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ».....**458**

Kateryna Garbazhii, Oleksandr Darushyn, Serhii Piechka

ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PRINCIPLES OF BIOECONOMY DEVELOPMENT
IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE AGRARIAN SECTOR
OF THE ECONOMY.....**468**

Швець Т. В., Плотнікова М. Ф., Берестовський В. В., Ремез В. М.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПЛАНУВАННЯ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ
В УМОВАХ СУЧASNІХ ВИКЛИКІВ.....**474**

Слободян В. В., Хома В. О.

ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ МИТНИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЛІТОВСЬКОЇ
РЕСПУБЛІКИ З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОНТРАБАНДІ.....**481**

Кочума І. Ю., Красномовець В. А.	
SMART-ТУРИЗМ ЯК ЕКОСИСТЕМА: СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ ТА ЗНАЧЕННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕНІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ.....	487
Большая О. В., Бабенко І. В., Іщенко І. С., Школяр С. П., Харченко Н. В.	
ПРИОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	496
Руда Т. В., Корчака С. П., Неліпович О. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ПОСТ-МИТНОГО КОНТРОЛЮ.....	502
Гук Я. В.	
АНАЛІЗ, ВИВЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЙ ТА ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ АЛТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ.....	508
Мухін О. О., Юрченко О. Ю.	
ДЕРЖАВНЕ РЕГУлювання РИНКУ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ.....	513

CONTENTS

Ulyana Petrynyak, Yuriy Ivahiv

FORMATION OF A COMPETITIVENESS MANAGEMENT SYSTEM FOR BUSINESS STRUCTURES BASED ON THE CREATIVITY OF KEY COMPETENCES..... 5

Inna Yatskevych

FORMATION OF AN SMM STRATEGY TO PROMOTE THE PRODUCTS OF CONSTRUCTION ORGANIZATIONS..... 10

Tamara Kucherenko, Natalia Olyadnichuk, Lyudmila Krachok

THE ACCOUNTING INFORMATION SYSTEM: CONCEPT AND STRUCTURE..... 15

Iryna Martyniak, Ivanna Bakushevych

HYBRID PROJECT MANAGEMENT MODELS IN THE CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND DIGITAL ECONOMY..... 21

Lidiia Hladchenko, Alla Slavkova

TAXATION OF PERSONAL INCOME IN ENSURING THE FINANCIAL CAPACITY OF TERRITORIAL COMMUNITIES..... 27

Tetiana Basiuk

INTEGRATION OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY INTO THE CONTROLLING SYSTEM..... 37

Mykhailo Burdiak

FEATURES OF THE USE OF CLOUD COMPUTING AND THEIR IMPORTANCE FOR AGRICULTURAL ENTERPRISES..... 42

Yevhen Borboliuk

METHODOLOGICAL BASES FOR THE DEVELOPMENT OF FOOD POLICY TO GUARANTEE THE ECONOMIC SECURITY OF THE COUNTRY..... 48

Lilia Bublyk

ANALYSIS OF THE MAIN INDICATORS OF THE FUNCTIONING OF THE SUBSIDIARY IN UKRAINE DURING THE WAR..... 56

Mariana Kobelia-Zvir

GRANT STUDIES AS A SECTOR OF GRANT KNOWLEDGE..... 62

Yevhen Rudenko, Oleksandr Shapran, Yevhenii Makhno

CONCEPT AND ESSENCE OF INTELLIGENT INFORMATION SYSTEM 69

Oleksandr Sheverdin

ASSESSING THE IMPACT OF SOCIALLY RESPONSIBLE INVESTMENTS ON THE SUSTAINABILITY AND STABILITY OF THE POWER SECTOR..... 73

Mariana Vdovyn, Khrystyna Sukhovych

CONSEQUENCES OF COVID-19 IMPACT ON POPULATION WELFARE IN UKRAINE..... 81

Olena Sadchenko

MARKETING CONVERGENCE IN THE CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT ON THE EXAMPLE OF THE ORGANIC FERTILIZER ENTERPRISE..... 87

Bohdan Kyshakevych, Stepan Nastoshyn, Bohdan Zvarych, Oleksandr Volynskyi BUSINESS MODELS FOR FORMATION OF DECENTRALIZED AUTONOMOUS ELECTRICITY GENERATION.....	94
Tetiana Mulyk, Yana Ishchenko THE INFLUENCE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE FOREST INDUSTRY ON THE ACCOUNTING SYSTEM OF FORESTRY ENTERPRISES.....	100
Kateryna Hnedina, Anastasiia Soroka, Sergei Mazur ECO-TRANSFORMATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AS A PREREQUISITE FOR SUSTAINABLE RECOVERY OF UKRAINIAN REGIONS.....	108
Mykola Ilchuk, Ivan Svinous, Olga Tomashevská METHODICAL APPROACHES TO THE ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF INNOVATIVE ACTIVITIES IN AGRICULTURE.....	115
Natalya Prysiashniuk, Oleksiy Lanchenko THE ESSENCE AND CONTENT OF INNOVATIVE ACTIVITY IN AGRICULTURE.....	123
Ildus Ibatullin, Yuryy Fedoruk, Nataliya Fedoruk, Ihor Pokotylo ECONOMIC ASPECTS OF BEEF PRODUCTION IN UKRAINE.....	129
Mykola Palasevych, Andrij Luchakivskyy FINANCIAL MECHANISMS FOR STIMULATING ENERGY EFFICIENCY IN THE ECONOMY: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND PROSPECTS FOR UKRAINE.....	136
Liudmyla Nechyporuk DEVELOPMENT MANAGEMENT OF THE FINANCIAL SYSTEM IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE FINANCING.....	141
Pavlo Pashko, Dalyana Pashko, Ganna Myroshnychenko, Yuliia Shtyk ON THE DIRECTIONS OF CUSTOMS POLICY IMPROVEMENT AND MECHANISMS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF CUSTOMS AFFAIRS.....	146
Anna Flehantova, Daria Romaniukha CORRELATION AND REGRESSION ANALYSIS OF THE IMPACT OF ECONOMIC GLOBALIZATION ON THE DEVELOPMENT OF NATIONAL MARKETS.....	156
Leonid Taraniuk, Renata Korsakiene, Karina Taraniuk, Oleksii Demikhov FOREIGN INVESTMENT IN THE SYSTEM OF MOVEMENT TOWARDS SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY.....	167
Svitlana Tarasenko, Wojciech Duranowski, Artem Bilovol, Zbigniew Dabrowski DIRECTIONS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IMPLEMENTATION AT ECONOMY OF UKRAINE AND POLAND.....	172
Pavlo Chub, Olena Prymostka, Anton Pashchenko INTEGRATION PROSPECTS OF THE CRYPTOCURRENCY MARKET INTO THE BANKING SYSTEM: CONSULTING ASPECT.....	180
Olena Druhova, Viktoriia Rudenko, Cong Xinpeng, He Yan SYNERGY OF ORGANIZATIONAL STRUCTURE AND ANTI-CRISIS STRATEGIES IN ENSURING ENTERPRISE STABILITY.....	187

Maryna Skoryk EUROPEAN EVIDENCE FOR ENSURING SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT OF RURAL AREAS.....	195
Olga Litvak TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF ENVIRONMENTAL CERTIFICATION AND LABELING IN EUROPEAN UNION COUNTRIES.....	203
Kateryna Stepanova, Iryna Murashko STRATEGIC MARKETING IN THE ACTIVITIES OF DOMESTIC ENTERPRISES IN WAR AND POST-WAR CONDITIONS.....	211
Oleh Sakhman REFORMING THE MANAGEMENT SYSTEM OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF THE REGIONAL POLICY OF IMPROVING THE QUALITY OF CITIZENS' LIFE.....	217
Pavlo Pashko, Yuliia Shtyk, Ganna Myroshnychenko BUSINESS PROJECT MANAGEMENT OF CUSTOMS BROKERAGE COMPANIES IN CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	223
Volodymyr Kotkovskyi, Borys Samorodov, Anna Chkheailo HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN WARTIME: MOTIVATION, WAYS, AND METHODS OF EFFECTIVE UTILIZATION OF PERSONAL POTENTIAL.....	228
Pavlo Lyska DEVELOPMENT OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL MANAGEMENT SUPPORT CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY.....	236
Larysa Luhosh INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE REGION AND MECHANISMS OF ITS PROVISION.....	244
Mykyta Yurganov, Viktoria Smrkovska CONCEPTUAL BASIS OF FLEXIBLE HUMAN RESOURCE MANAGEMENT OF PROJECT-ORIENTED ORGANIZATIONS.....	249
Olha Skyba INSTITUTIONAL STABILITY OF THE STATE AS A FACTOR OF ITS SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND ECONOMIC SECURITY.....	256
Oksana Korolyova, Artem Babliuk INFORMATION PROVISION OF STRATEGIC MANAGEMENT OF INNOVATIVE ACTIVITIES.....	262
Lilia Bublyk, Myroslava Haba THE MECHANISM OF MANAGING CHANGES IN CONSUMER MARKET OF UKRAINE CAUSED BY THE WAR (ON EXAMPLE ACTIVITIES OF SE "ADIDAS-UKRAINE").....	266
Viktoriia Hurochkina, Andriy Braunagel SOCIAL ENTERPRISES IN WARTIME CONDITIONS VS LABOR MARKET AND DEMOGRAPHIC SITUATION IN UKRAINE.....	271
Mykola Zavoritnii METHODOLOGICAL ASPECTS OF MANAGEMENT REPORTING IN MODERN CONDITIONS.....	283

Tymofii Korniichuk, Ivan Lutsii	METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF MARKETING RESEARCH.....	290
Oksana Posadnieva, Maryna Berezynska	INFLUENCE OF GOVERNMENT GUARANTEED DEBT ON THE FORECAST INDICATORS OF THE STATE BUDGET OF UKRAINE.....	296
Iryna Artimonova, Dmytro Kyryshun	ECONOMIC EVOLUTIONARY ASPECTS OF «FOOD AFFORDABILITY» IN THE CONTEXT OF ENSURING COUNTRY'S FOOD SECURITY.....	304
Natalia Bobro	THE IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION IN UNIVERSITIES ON GLOBAL ECONOMIC DEVELOPMENT.....	311
Alla Bondar	CREATIVE TECHNOLOGIES IN THE MODERN MANAGEMENT SYSTEM.....	316
Nataliia Burbelo	CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE CONSULTING SERVICES MARKET: THE DYNAMICS OF THE EUROPEAN AND UKRAINE MARKET.....	323
Iryna Dashko, Lubomir Mykhailichenko	PECULIARITIES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE ACTIVITIES OF ENTERPRISES.....	328
Maksym Kolesnyk, Irina Sozynova, Vladislav Vasilevsky	COMMUNICATION INFRASTRUCTURE OF THE SALES STRATEGY AS A HOLISTIC PROPERTY OF THE DEVELOPMENT OF MODERN BUSINESS MODELS.....	336
Kateryna Kramarenko, Olena Vinnychenko	INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT OF THE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY MANAGEMENT OF BUSINESS ENTITIES.....	344
Pavlo Fisunenko, Viktor Podriev, Vitalii Spyrydonenkov	THEORETICAL ASPECTS OF THE FORMATION AND IMPLEMENTATION OF MARKETING STRATEGIES OF DEVELOPMENT COMPANIES.....	350
Oleksii Albeshchenko, Arkadii Veits	FORMATION OF A MANAGEMENT SYSTEM FOR THE DEVELOPMENT OF TOURISM AND HOTEL ENTREPRENEURSHIP IN TERRITORIAL COMMUNITIES.....	358
Veronika Nechytailo	ACTIVITIES OF UKRAINIAN FARMS ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF WAR.....	365
Dmytro Tyshchenko	OPTIMIZING FINANCIAL SUPPORT FOR DIGITAL TRANSFORMATION BASED ON BSC.....	371
Vladislav Titov	ECONOMIC RISKS: CONCEPT, ESSENCE, APPROACHES TO THEIR MANAGEMENT IN INDUSTRIAL MARKETING.....	378
Svitlana Filina, Oleksiy Krutko, Oleksandr Kuzhel	THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE PROCESS APPROACH TO ENTERPRISE MANAGEMENT.....	382

Oksana AntonyukSTATE SUPPORT FOR LENDING TO THE REAL SECTOR
OF THE ECONOMY IN UKRAINE: TODAY'S REALITIES..... 386**Victoria Bozhenko, Olena Pakhnenko, Vitalia Koybichuk, Ganna Yarovenko**FINANCIAL CYBERCRIME INVESTIGATIONS
AND DIGITAL FORENSICS IN EU FINANCIAL SYSTEM..... 393**Oleksandr Demchenko**THE RESEARCH OF ECONOMIC DISPARITIES
IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE..... 400**Vitalii Kuzoma**THEORETICAL FOUNDATIONS FOR THE IMPLEMENTATION OF CIRCULAR MODELS
IN THE AGRIFOOD BUSINESS: INTERNATIONAL AND DOMESTIC EXPERIENCE..... 406**Bohdan Melnyk**FOREIGN EXPERIENCE OF INTRODUCING LOGISTICS CONCEPTS
IN THE MEDICAL FIELD..... 414**Oleksandr Sydorov**A METHODOLOGICAL APPROACH TO THE TYPOLOGY
OF INNOVATIVE AND INFORMATIONAL CHANGES..... 421**Oleksii Fomenko**SUBSIDY OF HOUSING AND UTILITY SERVICES TO THE POPULATION:
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS..... 427**Dmytro Khakhaliev**MODELS OF STRATEGIC MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT
OF ENTERPRISES IN A TURBULENT ENVIRONMENT..... 432**Volodymyr Shalenyi, Vasyl Zeleniak, Ivan Kaitanskyi**DEVELOPMENT OF STRATEGIC MANAGEMENT OF MARKETING AND LOGISTICS
ACTIVITIES OF AGRIBUSINESS ENTITIES: THEORY, METHODOLOGY, PRACTICE..... 438**Ivan Blahun, Rostyslav Kukurudz**

ANALYSIS OF PARTNERSHIP RELATIONS MODELS BETWEEN ENTERPRISES..... 445

Iryna Nechayeva, Alla PankovaMANAGEMENT OF ENTERPRISES IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY: INTEGRATION
OF MODERN MANAGEMENT APPROACHES AND VUCA-WORLD PRINCIPLES..... 452**Vyacheslav Chyhrinov**RETROSPECTIVE ANALYSIS OF THE INDICATORS OF SUBURBAN PASSENGER
TRANSPORTATION OF THE REGIONAL BRANCH OF THE UKRZALIZYTSIA JSC..... 458**Kateryna Garbazhii, Oleksandr Darushyn, Serhii Piechka**ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PRINCIPLES OF BIOECONOMY DEVELOPMENT
IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE AGRARIAN SECTOR
OF THE ECONOMY..... 468**Tatyana Shvets, Mariia Plotnikova, Volodymyr Berestovsky, Viktor Remez**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF ORGANIZATION AND PLANNING VENTURE
BUSINESS CAPITAL OF MODERN CHALLENGES..... 474**Viktoria Slobodian, Valeriy Khoma**EXPERIENCE OF INTERACTION OF CUSTOMS AND LAW ENFORCEMENT
AUTHORITIES OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA IN MATTERS
OF PREVENTING AND COMBATING SMUGGLING..... 481

Inna Kochuma, Viktoriia KrasnomovetsSMART-TOURISM AS AN ECOSYSTEM: ESSENCE, COMPONENTS AND IMPORTANCE
IN ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TERRITORIES.....**487****Oksana Bolshaia, Iryna Babenko, Inna Ishchenko,
Sergiy Shkoliar, Nataliya Kharchenko**PRIORITY DIRECTIONS OF THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ACTIVITIES
IN UKRAINE.....**496****Tatyana Ruda, Serhii Korchaka, Olena Nelipovych**PECULIARITIES OF PRACTICAL APPLICATION OF THE RISK MANAGEMENT SYSTEM
FOR MAKING DECISIONS ON POST-CUSTOMS CONTROL.....**502****Yaroslav Huk**ANALYSIS, STUDY OF DEFINITIONS AND PRERECONDITIONS
OF THE DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE ENERGY.....**508****Oleksii Mukhin, Oleksandr Yurchenko**STATE REGULATION OF THE REAL ESTATE MARKET IN UKRAINE.....**513**

Наукове видання

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

№ 3 (50) 2024

Засновано у 2010 році

Видання виходить 6 разів на рік

Відповідальний за випуск – Світлана Капітанець

Коректор – Наталія Пиріг

Комп’ютерне верстання – Юлія Войтюк

Підписано до друку 30.09.2024 р.

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.

Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 61,61.

Зам. 0924/660. Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1

Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб’єкта видавничої справи

ДК № 7623 від 22.06.2022 р.